

ANALIZA BEZBEDNOSNIH POJAVA

MASTER STUDIJE

Prof. dr Dragan Đurđević

ddjurđevic@megatrend.edu.rs

BEZBEDNOSNA ANALITIKA

Pojam i klasifikacija bezbednosne analitike:

- Operativna analitika;
- Evidenciona analitika;
- Istraživačka analitika.

Pod *operativnom analitikom* podrazumevamo intelektualne radnje, koje u sklopu redovnih operativnih poslova, obavljaju pripadnici sistema bezbednosti.

Istraživačka (istraživačko-instruktivna) analitika je stručna delatnost koja se oslanja na primenu određenih naučnih metoda, tehnika instrumenata i procedura. Usmerena je na tipologizaciju, saznavanje pravilnosti, zakonitosti i na prognoziranje bezbednosnih ili ugrožavajućih pojava, a ne retko i na njihovo otkrivanje.

BEZBEDNOSNA ANALITIKA

Rezultati rada operativne i evidencione analitike su bitni izvor saznanja za istraživačku analitiku.

Instruktivna ???

1. Prenošenje odgovarajućih znanja, po pravilu, novih, fundamentalnih, široke primene.
2. Davanje uputstava, za uspešnu primenu novih znanja na novim zadatcima.

Evidenciona analitika, je sastavni deo svih analitika.
najniži oblik arhiva;
viši oblik dokumentacija.

BEZBEDNOSNA ANALITIKA

Najjednostavniji poslovi:

- Identifikacija i klasifikacija dokumentarnog materijala;
- Čuvanje i zaštita materijala;
- Dostavljanje dokumentacionog materijala ovlašćenim licima i institucijama na korišćenje;
- Uništavanje određenog materijala ili njegovo odstranjivanje po određenom postupku: iz toga proizilaze dve funkcije:
 - Funkcija baze i reziora podataka
 - Informativna funkcija

SPECIFIČNOSTI BEZBEDNOSNE ANALITIKE

Bezbednosna analitika spada u grupu „specijalnih analitika“ koje pripadaju uskom krugu državnih organa vlasti: diplomacija, vojska, policija, obaveštajno-bezbednosne službe i sl.

SPECIFIČNOSTI:

1. **Ima strogog, ilegalnog i poluilegalnog rad;**
2. **Blisko je povezana sa politikom i političkim aktivnostima;**
3. **Njome se bave specijalno obučeni kadrovi, birani po strogim kriterijumima i posebnim procedurama;**
4. **Rezultati rada predstavljaju tajnu za eksternu i internu javnost, često su mistifikovani;**
5. **Koriste se specifični metodi rada karakteristični za ovu vrstu analitike.**

Specifičnosti analitike državnih organa vlasti

- Država je poslodavac;
- Nalazi se u sistemu zvanja i napredovanja u službi u državnoj upravi;
- Obavezno stručno usavršavanje i edukacija kadrova za vreme rada;
- Praćenje kadrovskih potreba i postojanje kadrovskog plana;
- Obezbeđivanje aktuelnih podataka;
- Procena i analiza rizika iz rada državne uprave;
- Praćenje propisa iz ove oblasti;
- Sankcionisanje povređivanja propisa.

Specifičnosti analitike diplomatije

- **Analiza međunarodnih ekonomskih, političkih, socijalnih i kulturnih odnosa, radi procene uticaja na procese u zemlji;**
- **Država se oslanja na tri resursa:**
 - **Nauka - tehnika i tehnologije**
 - **Raspoloživi resursi -**
 - **Obaveštenost**
- **Stečena znanja se koriste u izgradnji pravne regulative;**
- **Donošenju odluka zakonodavne, izvršne i sudske vlasti;**
- **Pomoć obaveštajnoj delatnosti;**
- **Specifičnost pribavljanja podataka (ambasade, DKP i privr. predstavništa).**

Specifičnosti analitike u bez.-obav. službama

- Rano upozorenje na nastupajuće krize, radi procene uticaja na procese u zemlji;
- Procene ponašanja subjekata koji mogu da naruše bezbednost u zemlji;
- Tajnost u radu:
 - Organizacija službi
 - Organizacija izvršavanja zadataka
 - Profesionalni i saradnički sastav
 - Tajnost zadataka, metodi i sredstva njihovog izvršenja

Specifičnosti analitike u bez.-obav. službama

- **Osobine analitičara:**
 - Izgledom i ponašanjem se uklapa u sredinu u kojoj prikuplja podatke;
 - Poznaje jezik i običaje sredine u kojoj deluje;
 - Poznavanje problematike na kojoj radi;
 - Poznavanje tehnika manipulacije ljudima;
 - Isključenje poroka koji bi ga kompromitovali;
 - Uvežbanost u snalaženju u prostoru i nepoznatim lokacijama;
 - Fizička, kondiciona spremnost, poznavanje borilačkih veština, upotreba oružja i minsko-eksplozivnih sredstava;
 - Poznavanje i korišćenje svih uređaja i vidova komunikacije;
 - Dobro poznavanje metoda: opažanja, razumevanja, pamćenja i evidentiranja.

Specifičnosti analitike u bez. - obav. službama

- Legalne i ilegalne metode prikupljanja podataka.
 - Prikupljanje iz legitimnih izvora, opšte dostupnih javnih dokumenata,
 - Vrbovanjem agenata sposobnih da pribave dokument,
 - Infiltriranjem svog čoveka u ciljanu sredinu
 - Kidnapovanjem određenih lica, ili iznuđivanjem obaveštenja ili usluga
 - Nagovaranjem ili namamljivanjem određenih lica da „promene stranu“
 - Upadom na mesto na kome se nalazi dokument uz ili bez primene fizičkog nasilja.
- Prisluškivanjem
- Razbijanjem šifara
- Plasiranje dezinformacija
- Praćenje tokova novca - terorizam

HVALA NA PAŽNJI

Prof. dr Dragan Đurđević

ddjurđevic@megatrend.edu.rs